

**АВРОПА НҮВӘ ТӘДГИГАТЛАРЫ ТӘШКИЛАТЫ
(CERN)**

вә

АЗӘРБАЈЧАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҺӨКУМӘТИ

арасында

**ЈҮКСӘК ЕНЕРЖИЛӘР ФИЗИКАСЫ САҺӘСИНДӘ ЕЛМИ ВӘ ТЕХНИКИ
ӘМӘКДАШЛЫҒЫН ДАҺА ДА ИНКИШАФ ЕТДИРИЛМӘСИ ҺАГҒЫНДА**

ӘМӘКДАШЛЫҒ САЗИШИ

1997

Баш директор илэ тэмсил олунмуш Европа Нүвэ Тэдгигатлары Тәшкилаты
(бундан сонра CERN адланан)

бир тәрәфдән,

вә

Дөвләт назири илэ тэмсил олунмуш Азәрбајчан Республикасы һөкүмәти
дикәр тәрәфдән

(бундан сонра "Тәрәфләр адланан")

Лүксәк енержиләр физикасы саһәсиндә тэдгигатларын фундаментал елмин инки-
шафы вә технологи тәрәгги үчүн вачиблијинә **ӘМИН ОЛАРАГ:**

CERN вә Азәрбајчан дахил олмагла кечмиш ССРИ-нин јахын кечмишдә елми
институтлары арасында мөһкәм әлагәләрин мөвчуд олдуғуну вә CERN-ин бундан
сонра да онун үзвү олмајан, лакин онунла мөһкәм вә фајдалы әлагәләри олан
дөвләтләрлә әмәкдашлығыны даһа да мөһкәмләтмәк нијјәтиндә олдуғуну **НӘЗӘРӘ
АЛАРАГ:**

Елементар зәррәчикләр физикасы вә онунла бағлы технологи саһәдә мөвчуд
елми-техники әлагәләрин инкишаф етдирилмәсинин мәгсәдјөнлүлүјүнү вә Тәрәфләр-
рин гаршылыглы марағыны **ТӘСДИГ ЕДӘРӘК:**

Азәрбајчан Республикасынын CERN-ин елми-тэдгигат лајиһәләриндә өз ишти-
рақыны артырмаг нијјәтини **ГЕЈД ЕДӘРӘК:**

Һәр ики тәрәфин азәрбајчанлы мүтәхәссисләринин CERN-ин мөвчуд вә кәлә-
чәк елми лајиһәләриндә узунмүддәтли вә әлверишли иштиракына шәраит јаратмаг
өзмини **ГЕЈД ЕДӘРӘК;**

ашағыдакылар һаггында **РАЗЫЛЫҒА КӘЛДИЛӘР:**

Situs.

- 2 -

F. Mavzat.

МАДДӘ 1

Мәгсәд

Һазыркы Сазишин мәгсәди Тәрәфләрә онларын елми-техники гаршылыгыг әсасында әмәкдашлығыны давам вә даһа да инкишаф етдирмәк үчүн имкан верән һүгуги әсаслары тә'мин етмәкдир.

МАДДӘ 2

Елми-тәдгигат лајиһәләриндә иштирак

1. Әмәкдашлыг әсасән тәдгигат лајиһәләринин әсасында тәшкил олуначагдыр. Тәрәфләр, 6-чы маддәдә кәстәрилдији кими, һазыркы Мүгавиләнин там һиссәси олан хүсуси Протоколлар бағлаја биләрләр.
2. Азәрбајчан Республикасындан олан физик, мүһәндис вә ихтисаслашмыш техникләр јухарыда гејд едилән Протоколларла мүәјјән олуан шәртләрлә CERN-ин експериментал вә нәзәри физика, сүр'әтләндиричи вә детектор техникасы, һабелә онларла бағлы дикәр елми-техноложии тәдгигат лајиһәләриндә иштирак едә биләрләр.
3. Азәрбајчан Республикасындан олан алимләр CERN-ин елми-тәдгигат лајиһәләриндә бирбаша вә ја Бирләшмиш Нүвә Тәдгигатлары Институту (Дубна) васитәлә иштирак едә биләрләр.
4. Азәрбајчан Республикасынын CERN-ин ајры-ајры лајиһәләринә јардымы шәхси һеј'әтлә, материалларла, гурғуларла, малијјә илә, ја да онларын һәр һансы комбинасијасы шәклиндә олмалыдыр.
5. Азәрбајчан Республикасы алимләринин һал-һазыркы иштиракы бу Мүгавиләјә Әлавәдә мүәјјән олунашдыр. Азәрбајчан Республикасы Һөкүмәти Азәрбајчан Республикасы институтларынын CERN-ин елми-тәдгигат лајиһәләриндә иштиракынын координасијасына мәс'улијјәт дашыјыр.

МАДДӘ 3

CERN-ин әсас програмларында иштирак

Азәрбајчан Республикасы Һөкүмәти Азәрбајчан Республикасы институтларынын марағлы олдуғлары әсас програм вә (вә ја) лајиһәләрин, мәсәлән ЛЕР тунелиндә Бөјүк Адрон Коллајдери (LHC) програмына јардым едәчәкдир. Тәрәфләр бу чүр иштиракын форма вә шәртләрини һазыркы Сазишә әлавә олуан хүсуси Протоколларла мүәјјән едирләр.

С.И.И.

Г. Мамедов

МАДДӨ 4

Елми персонал

(а) CERN Азәрбајчан Республикасындан олан алимләрин үзв олмајан Дөвләт-ләр үчүн Елми ассосиасијалар програмларында нәзәрдә тутулмуш гајдада вәзифәјә тә'јин олунмасыны мүәјјән едир.

(б) CERN һәмчинин бә'зи һалларда Азәрбајчан Республикасындан олан алим, мүһәндис вә техникләрин CERN-дә ишләмәси үчүн јашајыш хәрчләрини өдәјә биләр.

(в) Азәрбајчан Республикасындан олан алим вә мүһәндисләр һәмчинин CERN-ин мәктәбләриндә, мәсәлән, Сүр'әтләндиричиләр Мәктәби, Компүтер Мәктәби вә Авропа Физикләр Мәктәбиндә охуја биләрләр.

Јухарыда (а) вә (в) бәндләриндә персоналын сечилмәси CERN-дә гәбул олунмуш гајдаја әсасән, онларын елми хидмәтләринә ујғун апарылып.

МАДДӨ 5

Сазишин јеринә јетирилмәси

Бу Сазишин вә она әлавә олунан Протоколларын јеринә јетирилмәси үчүн Азәрбајчан Республикасы - Азәрбајчан Елмләр Академијасы Президенти илә, CERN - Баш Директорла тәмсил олунмалыдырлар.

МАДДӨ 6

Протоколлар

1. Бу Сазишин ичрасы мәгсәдилә Тәрәфләр онлар үчүн гаршылыгы мараг кәсб едән хүсуси экспериментләрдә вә елми-техники лајиһәләрдә әмәкдашлыг һаггында Протоколлар тәртиб едирләр. Онлар јухарыда 5-чи маддәдә кәстәрилән тәмсилчиләр тәрәфиндән һазырлаңмалы вә имзаланмалыдырлар. Протоколлар һазыркы Сазишин ајрылмаз һиссәси олмалыдырлар.

2. Дикәр тәрәфин әразисиндә ујғун штат јерләшдији заман онун статусу, һабелә мәс'улијјәт, сығорта, интеллектуал мүлкијјәт вә технолокијанын өтүрүлмәси мәсәләләри һазыркы Сазишә әлавә олунан Протоколда кәстәрилмәлидир.

МАДДӨ 7

Мүбаһисәләр

Тәрәфләр арасында һазыркы Сазишин шәрһ олунмасы вә јеринә јетирилмәсиндә јаранмыш ихтијари мүбаһисә, әкәр башга јолла тәнзимләнә билмәсә, онлардан биринин Мәһкәмәјә әризә илә мүрачиәт етмәси јолу илә һәлл олуна биләр. Мәһ-

С.И.И.

Г. Мавсуф.

көмө үч үздөн, CERN-ин Баш Директорунун вә ја ону әвәз едән шәхсин сечди-
ји арбитрдән, Азәрбајчан Елмләр Академијасы Президентинин вә ја ону әвәз едән
шәхсин сечдији арбитрдән, үчүнчү нә CERN-ин әмәкдашы, нә дә Азәрбајчан Рес-
публикасы вәтәндашы олмајан вә һәр ики арбитрин биркә сечдији арбитрдән иба-
рәт олур. Үчүнчү арбитр һәм дә Мәһкәмәнин сәдри олур. Әризәјә иддиачынын
сечдији арбитрин ады дахил олур. Чавабдәһ тәрәф әризәни алдыгдан сонра ики ај
әрзиндә арбитрини мүәјјән едир вә бу һагда дикәр тәрәфә мә'лумат верир. Әкәр
чавабдәһ бу мүддәт әрзиндә өз арбитринин адыны тәгдим етмирсә вә ја ики ај
әрзиндә үчүнчү арбитр һаггында разылыға кәлмирсә, бу һалда арбитр, јахуд үчүн-
чү арбитр Мәһкәмәјә биринчи мүрачиәт етмиш тәрәфин хаһиши илә Бејнәлхалг
Һүгүг Мәһкәмәсинин Президенти тәрәфиндән тә'јин едилир. Мәһкәмә мөвчуд гај-
далар әсасында апарылыр. Онун гәрарлары һәр ики Тәрәф үчүн мәчбуридир вә
Тәрәфләр апелјасија һүгугуна малик дејилләр.

МАДДӘ 8

Сазишин тәсдиг олунмасы вә мүддәти

Бу Сазиши һәр ики Тәрәф онларын мөвчуд гајдалары әсасында тәсдиг етмә-
лидирләр вә о, тәсдигнамәләринин мүбадиләсиндән сонра гүввәјә минир. Бу Са-
зиш беш ил мүддәтиндә гүввәдәдир. Онун гуртармасы мүддәтинә алты ај галмыш
Тәрәфләрдән биринин дикәр Тәрәфә тәклифи илә мүддәт узадыла биләр.

Бу Сазиш Ченеврә шәһәриндә _____ 1997-чи ил

тарихиндә ики нүсхәдә Инкилис вә Азәрбајчан дилләриндә һазырланмышдыр.
Онун шәрһиндә алашылмазлыг олдугда инкилис варианты әсас кәтүрүләчәкдир.

Авропа Нүвә Тәдгигатлары
Тәшкилаты адындан

C. H. Christopher Smith

Христофер Левелин Смит

Баш Директор

Азәрбајчан Республикасы
Һөкүмәти адындан

Фәрамәз Магсудов

Азәрбајчан ЕА-нын президенти

F. Magsoodov

CERN вә
Азәрбајчан Республикасы Һөкүмәти
арасында
Әмәкдашлыг һаггында Сазышә

Ә Л А В Ә

Азәрбајчан Республикасы Физикләринин CERN-дә фәалијјәти

Бакы Дөвләт Университетинин Јүксәк Енержиләр Физикасы Лабораториясы-нын вә Азәрбајчан Елмләр Академиясы Физика Институтунун әмәкдашлары CERN-дә ашағыдакы экспериментләрдә иштирак едиләр: LHC-дә ATLAS вә SPS-дә NA-47.

Citus.

G. Mavrouk.